

Jka-isa a Sulat'i
Bulus kani Timuti

Bismillah Sir-Rahman Nir-Raheem

Assalamu Alaikum Warahmatullahi Ta'ala Wabarakatuh

Su nia a sulat na inisulat'u mama a bedtuan sa Bulus a lu pakatumpa kanu mama a bedtuan sa Timuti. Si Timuti a nia na manguda pamun a mama a lalayun a kaped'i Bulus kanu kapedadalaug'in sa kapebpayapat'in kanu Mapia a Tutuma pantag kanu Isa al-Masih. Mabatia tanu i nia sia kanu Manga Pinggalebek'u Manga Sinugu nu Isa al-Masih 16 ayat 3 enggu 17 ayat 14 taman sa 15 enggu 18 ayat 5 enggu 19 ayat 22 enggu 20 ayat 1 taman sa 6.

Na lu natabu si Timuti sa dalepa a Ipisu kanu timpu a kinasulat'i Bulus lun ka pinagkalidtabun sekanin ni Bulus lu ka enggu nin 'gkapanguluan su lumpukan nu 'bpamaginugut kanu Isa al-Masih lu kagina masela a benal i lidu na ginawa nin kanu 'bpamaginugut kanu entu a dalepa sabap sa kapegkasibay nu salig'ilan kanu Kadenan. Su dalepa a nia a Ipisu na lusud kanu dalepa a bedtuan saguna sa Turkey.

Na nia kahanda ni Bulus kanu kinasulat'in sa nia na asal'a makapamandu ni Timuti su tidtu a lalan taman sa kasapalan nin su 'bpamamandu sa panduan a di pakatidtu. Na nakadalem bun kanu sulat'in su makapantag kanu ukit'u kapedidilimudan nilan sa kapangadap kanu Kadenan enggu su kapamili nilan kanu dait a mangulu kanilan apeg den nu pantag kanu mapia a ukit a katuganul kanu manga balu. Na nakadalem bun sia su kinapagkabagel'i Bulus kanu salig'i Timuti kanu Kadenan asal'a di sekanin katilan nu apia entain.

1 Timuti 1

Su Salam

1 ¹Salam, saki si Bulus a pinamili nu Isa al-Masih a masugu nin sia luyud kanu kasuguan nu Kadenan a 'bpamelipuas sa lekitanu enggu su Isa al-Masih a inam tanu. ²Su nia a sulat na san pakatumpa sa leka Timuti a tidtu a wata ku sia kanu salig kanu Kadenan. Na san sa leka su da idsan nin a limu enggu lat a nanam enggu kalilintad a ebpun kanu Ama tanu a su Kadenan^a enggu kanu Mapulu tanu a su Isa al-Masih.

Su 'Bpamamandu sa di Pakatidtu lu sa Ipisu

³Na 'bpangenin ku sa leka i san ka demun sa Ipisu a mana bun su pinangeni ku sa leka unan nu kinasia ku sa Masidunia ka enggu nengka 'gkasapalan su 'bpamamandu a nan sa di pakatidtu a panduan. ⁴Edtalui ka bun silan sa di nilan den ipamamantag su pinangumbal bu a manga tudtulan enggu su da den kapegkapupus'in a kapedtarsilan nilan a nia nin bu 'gkaunga na kapebpapalawa sa da katagan nin. Dili i entu pakadtabang sa katuman kanu kahanda nu Kadenan a katuntayan bu sia makanggulalan kanu kasalig. ⁵Nia ku tangga sa kinasugu ku sa kanggula nengka sa entu na asal'a makagkakalimua tanu. Na manggula bu su entu amaika aden sa lekitanu su ikelas a pamusungan a dala geda-geda nin enggu su senep sa atay a kapedsalig. ⁶Kagina su ped san a manga taw na tinagak'ilan den su entu ka nia nilan den ibpamamantag na su dala katagan nin a manga bitiala. ⁷Pegkiug a benal silan a mabaluy a gulu nu pangitaban apia nia nin kaaden i di nilan 'gkasabutan u ngin i ibpamandu nilan enggu pedtindegan nilan sa mabagel.

⁸Katawan tanu i mapia su pangitaban nu Kadenan amaika wagib i kausal lun. ⁹Na dait a katuntayan tanu sa mapia i dikena man pinangaden su pangitaban kanu matidtu a manga taw ka pinangaden su entu kanu manga taw a pedsungkang kanu pangitaban, kanu manga taw a di 'bpaginugut, kanu manga taw a daluaka enggu baladusa, kanu manga taw a pedsakutu kanu Kadenan enggu pedsungkang lun, kanu

^a 1:2 Ama tanu a su Kadenan Su langun nu taw a 'bpaginugut kanu Kadenan na mapakay a edtalun sa nabaluy a wata nu Kadenan. Madakel pan i kasabutan tanu makapantag sa nia sia kanu *Maena nu Mangadalem a Kadtalui kanu Kitab* a mailay kanu kapupusan nu nia a kitab.

1 Timuti 1

manga taw a minimatay sa ama nin atawa ka ina nin enggu talibunu a taw, ¹⁰kanu manga taw a pedsisina enggu kanu pegkakaluma sa pagidsan nin bun a mama atawa ka babay, kanu manga taw a 'bpangagaw sa taw ka pebpasan nin, kanu manga taw a budtuden enggu pedsapa sa dikena benal taman den kanu manga taw a penggula sa apia ngin den a pakasungkang kanu tidtu a panduan ¹¹a mana su panduan a luyud kanu Mapia a Tutuma makapantag kanu kasigay nu Kadenan a sangat a pebpugin. Na su nia a Mapia a Tutuma na inisalig'u Kadenan sa laki sa kapayag lun.

¹²⁻¹³Na 'bpanginsukulen aku kanu Mapulu tanu a su Isa al-Masih a napagkabagel sa laki kanu nia a galebekan kagina apia penggubasa aku paganay sa sakutu sa lekanin enggu 'bpamungkaidanan ku su 'bpamangunut lun taman sa papegkayan ku sekanin na initimbang aku nin bun a kasaligan kanu kinabetad'in sa laki kanu nia a galebekan. Benal a nalatan aku nin sa nanam kagina di ku 'gkatawan i malat besen su penggulan ku kanu timpu a di aku pan 'bpaginugut. ¹⁴Na 'bpamelapay sa laki su dala idsan nin a kapegkalimu nu Mapulu tanu a su Isa al-Masih a unut su kakalimu enggu su salig kanu Kadenan a ibpagenggay nin kanu taw a nalusud sa lekanin. ¹⁵Na nia su kadtalu a bantang enggu kasaligan a dait a palitialan sa senep sa atay sa "Su Isa al-Masih na sinemia sa dunia asal'a makalipuas'in su manga baladusa." Na saki na baladusa sa langun. ¹⁶Ugaid'a linatan aku sa nanam'u Isa al-Masih apia baladusa aku sa langun ka enggu nin makapailay sia makanggulalan sa laki su dala idsan nin a kasabal'in ka enggu aku mabaluy a upaman kanu manga taw a semalig sa lekanin a mamakatalima sa uyag-uyag a dala taman nin. ¹⁷Pugin su kaisa-isa nin a Kadenan a 'bpagadatan taman sa taman, su kadatu nin na dala kapegkapupus'in enggu dala papatayan nin a Kadenan a di 'gkailay. Amin.

¹⁸Seka Timuti a wata ku, na ipedsalig ku sa leka su entu a inisugu ku sa leka. Pakaayun i entu kanu manga inipaalung'u Kadenan makapantag sa leka, na di ka lemipatani su entu ka makagkabagel i entu sa leka sia kanu kabpaninideg'engka kanu ngin i mapia. ¹⁹Na sia kanu kabpaninideg'engka sa entu na papanalus ka bun su kapedsalig'engka. Na sigulu ka i dala makasendit'engka a mawag kanu ginawa nengka a dikena mana su ped a taw a da nilan ipamamantag

1 Timuti 1, 2

su entu taman sa nakageled su salig'ilan. ²⁰Isa den lu ba si Himinayus enggu si Anduk a pinadtaday ku den silan lu kanu Datu na Giadsal^b asal'a kabulatan silan kanu kapedsakutu nilan.

Su Kabpangeni-ngeni kanu Langun nu manga Taw

2 ¹Kagina ka maitu na nia muna-muna sa langun na 'bpangenin ku sa lekanu i ipangeni-ngeni nu su langun nu taw taman den kanu manga nasisita nilan. Ipalad'u kanu Kadenan su pangeni-ngeni nu a entu kanilan sa aden kadsukul-sukul'in. ²Ipangeni-ngeni nu bun su manga sultan enggu su 'gkangaunutan nu dalepa asal'a makapaguyag-uyag tanu sa malilintad enggu da samuk'in taman sa kapagadatan tanu enggu makapagula-ula tanu sa kasuatan nu Kadenan. ³Na su maitu ba a pangeni-ngeni na pakasuat kanu Kadenan a 'bpamelipuas sa lekitanu enggu pakikinegen nin su entu ⁴kagina nia nin pegkiugan na langun nu taw na makalipuas enggu makatuntay kanu bantang. ⁵Kagina saben-sabenal a kaisa-isa nin bu su Kadenan enggu kaisa-isa nin bu su makapambalingan kanu manusia sia kanu Kadenan. Na su entu ba a taw na su Isa al-Masih ⁶a ininggihad'in su umul'in asal'a maaun^c su langun nu taw. Na su pinggula nin a entu na nakapayag su kahanda nu Kadenan kanu inadil'in a timpu. ⁷Na entu bun ba i sabapan na kinapamily sa laki sa masugu a makapangusiat enggu makapamandu kanu manga taw a dikena-Yahudi makapantag kanu bantang enggu kanu salig kanu Kadenan. Na saben-sabenal a benal su pedtalun ku a nia, dikena aku pembudtud.

Su Dait a Ula-ula nu 'Bpamaginugut sia kanu Kapendidilimudan nilan

⁸Kagina ka maitu na nia ku pegkiugan na kanu apia endaw a kapendidilimudan nu lumpukan nu 'bpamaginugut na mangeni-ngeni su manga mama enggu sia kanu kabpangeni-ngeni nilan na dait a ikelas su atay nilan, dala sakit'a ginawa nilan enggu dala ukag'ilan.

^b 1:20 pinadtaday ku den silan lu kanu Datu na Giadsal Nia nin maena na iniawa ni Bulus si Himinayus enggu si Anduk kanu lumpukan nu 'bpamaginugut ka enggu 'gkandayan den silan nu Datu na Giadsal a datu nu manga saitan. Na pinggula ni Bulus i nia asal'a makaimaman silan taman sa makadtaubat silan.

^c 2:6 ininggihad'in su umul'in asal'a maaun Nia nin maena na maaun su taw kanu kabaladusan nilan sia makanggulalan kanu kinapatay nu Isa al-Masih ka enggu di den makaidtug su taw lu sa naraka.

1 Timuti 2, 3

⁹Na su manga babay menem na dait a kapagadatan su kambabalegkasan nilan enggu di makabimban sa mata taman sa makapailay sa kapia na ula-ula nin. Di dait a edsubela i kapakaid'ilan kanu manga buk'ilan, kambulawan nilan enggu kapedsangan nilan sa manga balaaga a watu udi na su kambalegkas sa lawan i kapulu na alaga nin. ¹⁰Ugaid'a nia dait a enggulan nilan na enggalebek silan sa kopianan ka entu ba i wagib kanu manga babay a aden gilek'in kanu Kadenan.

¹¹Na amaika aden 'bpangusiat na dait a lemenek demun su manga babay enggu makikineg a unat su kapangalimbaba kanu ginawa nilan. ¹²Dikena ku pedsugutan a mamandu su babay atawa ka mangulu kanu manga mama ka nia dait kanilan na lemenek demun. ¹³Ka nia nu 'gkakalendem na nia nauna a linimbag'u Kadenan na su Adam entu pan ka su Siti Hawa, ¹⁴enggu dikena su Adam i napagakalan nu Saitan ka su Siti Hawa, sekanin i nakasungkang kanu inisugu nu Kadenan. ¹⁵Ugaid'a apia ka maitu na amaika papanalusen nu babay su kapedsalig'in, su kakalimu nin, su kaikelas'in enggu su kapia na ula-ula nin na malipuas sia kanu kapembabata nin.

Su Kapamilya sa Mangulu kanu Lumpukan nu 'Bpamaginugut

3 ¹Na benal man su kadtalu a "Apia entain a taw i pegkiug mangulu kanu lumpukan nu 'bpamaginugut na su 'gkadsingani nin na balapantag a galebek." ²Kagina ka maitu na nia dait kanu mangulu kanu lumpukan nu 'bpamaginugut na dala makatila lun, matulanged kanu kaluma nin,^d makakumpen kanu ginawa nin, di masasaw, 'bpagadatan, masakaw kanu manga taw enggu mategel i kapamandu nin. ³Nia dait na dikena sekanin palalangut,^e dikena malemu malipunget ka aden katigkel'in enggu kananaw nin, dikena tagukagen enggu dikena subela i kakiug'in sa kuleta. ⁴Nia dait na magaga nin temiakap sa mapia su sakatiwalayan nin enggu 'bpaginugutan sekanin nu manga wata nin taman sa 'bpagadatan nilan. ⁵Kagina amaika di nin magaga temiakap su sakatiwalayan nin na nia nin pan a entu 'gkagaga pedtiakap su lumpukan nu 'bpamaginugut kanu Kadenan? ⁶Na nia dait na dikena bun sekanin bagu 'bpaginugut kanu Kadenan ka basi 'gkapulu i muletad'in

^d 3:2 matulanged kanu kaluma nin Nia nin ped a maena sa basa a Grik na *sakataw bu i kaluma nin*.

^e 3:3 dikena palalangut Sia sa Grik na nia nin maena na *dikena subela i kainem'in sa makalangut*.

1 Timuti 3

na masiksa sekanin a mana su nanggula nu Datu na Giadsal.^f 7 Nasisita bun a 'bpagadatan sekanin nu dikena 'bpamaginugut ka enggu dala makatila sa lekanin enggu di sekanin makua nu padulat' u Datu na Giadsal.

Su Kapamili sa Makatabang kanu Lumpukan nu 'Bpamaginugut

8 Na maitu bun su manga mama a mapamili a 'gkasaligan a makapananabangan kanu lumpukan nu 'bpamaginugut na nia dait na 'bpagadatan bun silan, senep sa atay i kambitala nin, dikena palalangut enggu dikena subela i kakiug'in sa kuleta. 9 Nia dait na 'bpaginugutan nilan sa senep sa atay su ilemu a inipayag' u Kadenan makapantag kanu salig enggu dait a dala makasendit' ilan a mawag kanu ginawa nilan. 10 Nia dait na matepeng muna silan ka enggu maamad i dala makasendit kanilan a dikena mapia, entu pan ka sugutan silan sa kapananabangan nilan kanu lumpukan nu 'bpamaginugut. 11 Na nia dait kanu manga kaluma nilan^g na 'bpagadatan bun, di lemibak kanu ped'in ka mataw kemumpen sa ginawa enggu kasaligan kanu apia ngin. 12 Na nia man dait kanu 'bpananabangan kanu lumpukan nu 'bpamaginugut na matulanged kanu kaluma nilan enggu magaga nilan temiakap sa mapia su manga wata nilan taman den kanu sakatiwalayan nilan. 13 Ka amaika su taw man a 'bpananabangan kanu lumpukan nu 'bpamaginugut ka inggulalan nin sa mapia su galebekan nin na pagadatan sekanin nu taw taman sa 'gkabagel a benal su salig'in kanu Isa al-Masih.

Su Kapedtiakap kanu Inipayag a Ilemu

14 Na apia 'gkapangingalap ku i makasan aku bun mangagan na inisulat ku bun su nia a manga papata 15 ka enggu apia di aku makasan semambut na katawan nengka u ngin i dait a kapagula-ula nu edsusuled sa paginugut sia kanu Kadenan a nalusud kanu kaisa-isa nin a Kadenan

^f 3:6 **masiksa sekanin a mana su nanggula nu Datu na Giadsal** Su Datu na Giadsal na isa bun sekanin kanu manga malaikat' u Kadenan paganay. Ugaid'a sabap sa migkapulu i muletad'in na sinungkang'in su Kadenan. Sabap sa entu na pinaawa sekanin nu Kadenan lu sa sulega taman sa dikena den sekanin malaikat.

^g 3:11 **kaluma nilan** Su kaped a maena nin sia sa Grik na *manga babay*. Kanu nia a ayat na di 'gkasigulu amaika su manga babay sia na su kaluma nu 'bpananabangan atawa ka su babay a 'bpananabangan.

1 Timuti 3, 4

enggu sinaligan sa kakelung enggu katiakap kanu bantang.^h 16 Benal a makagaip su ilemu a inipayag makapantag kanu salig tanu a

“Napayag a manusia su Masih, inipangimbenal’u Ruh i matidtu sekanin enggu nailay sekanin nu manga malaikat.

Inipangusiat sekanin kanu manga bangsa enggu pinaginugutan sekanin kanu pat a pisuk’u dunia taman sa pinabpapulu sekanin lu sa sulega.”

Su Panduan nu Budtuden a Taw

4 ¹Na maliwanag a benal a pedtalun nu Ruh nu Kadenan i sia kanu mangauli a timpu na aden temaligkud kanu salig’ilan ka nia nilan ipamamantag na su manga saitan taman sa unutan nilan su manga panduan nilan a di pakatidtu. ²Na nia ’bpamandu kanu di a entu pakatidtu a panduan na su manga taw a tagakalen enggu da den sendit’ilan kanu kapenggula nilan sa dikena mapia. ³Ipedsapal’ilan su kapangaluma enggu su kakan kanu ped a manga pegken inunta na pinangaden nu Kadenan su manga pegken asal’a makan enggu matalima nu ’bpamaginugut a nakasabut kanu bantang sa aden kadsukul-sukul lun. ⁴Kagina langun man na pinangaden nu Kadenan na mapia enggu di dait a ikias ugaid’a dait a taliman su entu sa aden kadsukul-sukul lun ⁵ka sinuti den man nu Kadenan su langun nu entu sia nakanggulalan kanu kadtalu nin enggu kanu pangeni-ngeni a ipedsukul-sukul sa entu.

Su Matulanged a Panunugun nu Isa al-Masih

⁶Na mabaluy ka a matulanged a panunugun nu Isa al-Masih amaika ipamandu nengka su entu a manga papata kanu manga lusud tanu sa tian sa paginugut, na apia seka na ’gkabagel su salig’engka sia kanu kanggulalan nengka kanu manga kadtalu a makapantag kanu salig tanu kanu Kadenan enggu su manga mapia a panduan a ’bpaginugutan tanu. ⁷Na di ka a benal ibpamamantag su manga kababalan a tudtulan a sungkang kanu Kadenan ka makin ka layam i ginawa nengka sa kapagula-ula a ’gkasuatan nu Kadenan. ⁸Ka amaika su kapaminteng a

^h 3:15 sinaligan sa kakelung enggu katiakap kanu bantang Nia nin maena sa basa a Grik na palaus enggu udsadan nu bantang.

1 Timuti 4, 5

makagkabagel sa lawas ka aden 'gkakua lun a guna-guna na labi lawan den su kapagula-ula a kasuatan nu Kadenan ka matalima tanu su bagu a uyag-uyag a inibpasad'u Kadenan iganat saguna sampay sa akirat. ⁹Na kasaligan su entu a kadtalu enggu dait a palitialan sa senep sa atay. ¹⁰Na entu ba i sabap'in i kapedsamikal tanu enggu kapenggumalasyon tanu. Penggulan tanu su entu sabap kanu 'gkainam tanu kanu kaisa-isa nin a Kadenan a 'bpamelipuas kanu langun nu manusia labi lawan den kanu 'bpamaginugut.

¹¹Na ipamandu nengka kanilan su entu taman sa ipanggulalan nengka kanilan. ¹²Di ka ibpamamantag su apia entain a edtakudi sa leka sabap kanu kanguda nengka ugaid'a makin nia ka enggula na baluy ka i ginawa nengka a upaman kanu 'bpamaginugut sia makanggulalan kanu kadtalu nengka enggu kanu kapagula-ula nengka, ipailay nengka su kakalimu, su kasalig kanu Kadenan enggu su dikena kaledsik'a itungan. ¹³Na gagalu na di aku pan pakasan na edsamikali ka i kapamatia nengka kanilan kanu kitab, su kapangusiat'engka kanilan enggu su kapamandu nengka kanilan. ¹⁴Di ka ipedalipenda su kapegkagaga a inenggay nu Ruh nu Kadenan sa leka sia luyud kanu naalung pantag sa leka sa kanu kinadapenet sa leka nu 'gkangaunutan nu lumpukan nu 'bpamaginugut. ¹⁵Enggula ka su langun nu entu a ipapenggula ku sa leka enggu inggulalan nengka sa senep sa atay asal'a mailay nu uman i isa su kabpagiseg sa mapia nu galebekan nengka. ¹⁶Pangingati ka i ginawa nengka enggu su kabpamandu nengka. Papanalus ka i kanggula nengka sa entu kagina sia kanu kapapanalus'engka lun na makalipuas ka taman den kanu 'bpamakikineg sa leka.

5 ¹Na di ka demaway sa mapasang su mangatua a mama ugaid'a patidtu ka silan a mana bun ama nengka. Patidtu ka bun su manganguda a mama a mana bun manga suled'engka. ²Na su mangatua menem a babay na patidtu ka bun silan a mana bun ina nengka, maitu bun su manganguda a babay na patidtu ka bun silan a di kaunutan na kaledsik'a itungan a mana manga suled'engka.

Su Papata pantag kanu manga Balu a Babay

³Na pagadati ka enggu tabangi ka su manga babay a balu a dala den pakatiakap lun. ⁴Ugaid'a amaika su babay a balu ka aden manga wata nin atawa ka manga apu nin na silan i dait a temiakap lun ka sia

1 Timuti 5

kanu kanggula nilan sa entu na pakapailay nilan i aden gilek'ilan kanu Kadenan enggu kabalasan nilan su manga lukes'ilan. Kagina su entu na pakasuat kanu Kadenan. ⁵Na su balu a dala den sakambinabatan nin na su Kadenan bu i pedsaligan nin. Na magabi sa malamag na tatap sekanin 'bpangeni-ngeni kanu Kadenan ka ipebpalad'in su manga nasisita nin. ⁶Ugaid'a su balu a nia nin bu kalilinian na su kaduduniay na timbang a minatay den sekanin apia bibiag pamun. ⁷Na isugu nengka su entu a manga papata ku kanu lumpukan nu 'bpamaginugut ka enggu dala makatila kanilan. ⁸Kagina apia entain i dili temabang kanu manga pagali nin, labi lawan den kanu sakambinabatan nin na inikias'in den su salig'in enggu labi pan i kawag'in su entu a taw kumin kanu dikena 'bpaginugut.

⁹Na nia nengka bu iamung kanu lumpukan nu manga balu a pedtabangan na su balu a dili embaba i umul'in sa nempulu lagun enggu matulanged kanu kaluma nin. ¹⁰Nia dait na kilala bun sekanin kanu pinggula nin a kapianan a mana su kinapagkasela nin sa mapia kanu manga wata nin, su kinadsakaw-sakaw nin sa mapia kanu ped a taw, su kinapamuanaw nin kanu manga ayⁱ nu 'bpamaginugut, su kinapananabangan nin kanu 'gkangapasangan enggu su kinadsamikal'in enggalebek sa langun na mapia a galebek.

¹¹⁻¹²Na su manga balu menem a manganguda pamun na di ka den ibpagamung kanu lumpukan nu manga balu a pedtabangan kagina kataligkudanan nilan bun su Masih amaika mauma silan na kakiug'ilan 'gkaluma 'bpamaluman sa apia sungkang pan kanu salig'ilan.^j Na sabap sa entu na masugat silan na kawagib. ¹³Liu pan sa entu na 'gkataw pan silan sa kapanakupu sa lima, kapangingkawalayn, kambitjala sa dala katagan nin, kalusud sa uyag-uyag'u ped a taw enggu kambitjala sa apia di dait a pembitalan. ¹⁴Tembu nia ku madtalu kanu manganguda pamun a manga balu na 'gkakaluma den silan ka enggu silan makamuliataw taman sa matuganul'ilan su sakatiwalayan nilan. Na amaika maitu na dala den ukit'u kuntela^k sa kapanila-tila sa lekitanu.

ⁱ 5:10 **kinapamuanaw nin kanu manga ay** Adat-betad i nia kanu paganay a timpu sa kapedsakaw-sakaw nu taw kanu manga ana nilan kagina su dalepa nilan na libubuken. Pebpagilay bun i nia sa kababa na muletad'u balu kagina nia katatapan a penggalebek sa nia na ulipen.

^j 5:11-12 **sungkang pan kanu salig'ilan** Sia sa basa a Grik na nia ped a maena nin na *sungkang kanu inibpasad'ilan*.

^k 5:14 **kuntela** Na nia sabut'u ped a manga alim na pantag i nia kanu Datu na Giadsal kagina nia ped a ipembedtu kanu Datu na Giadsal na *Kuntela*.

1 Timuti 5

¹⁵Kagina aden den man manga balu a namakasibay den sabap sa nia nilan den inunutan na su Datu na Giadsal.

¹⁶Na su manga babay a 'bpamaginugut na amaika aden kanu sakambinabatan nilan i balu na dait a edtabangan nilan su entu ka enggu di den makaugat kanu lumpukan nu 'bpamaginugut. Na amaika maitu na kadtabangan nu lumpukan nu 'bpamaginugut su manga balu a dala den a benal sakambinabatan nin.

Su Papata pantag kanu 'Gkangaunutan nu Lumpukan nu 'Bpamaginugut

¹⁷Na su 'gkangaunutan a mapia i kapananggit'in na wagib a pagadatan silan sa mapia enggu edtabangan kanu manga nasisita nilan, labi den su manga pedsamikal sa kabpangusiat enggu kabpamandu.

¹⁸Kagina nia man nakadalem kanu kitab na "Di ka pedsukuba su ngali nu sapi^l gay nin penggunu" enggu nakadalem bun i "Su gumagalebek na wagib a sukayan."^m ¹⁹Di ka ibpamamantag su ipedsendit kanu 'gkangaunutan, nia tabia na aden dua kataw atawa ka telu kataw i makapangimbenal sa entu. ²⁰Ugaid'a amaika aden menem 'gkaunutan a di pedtelen kanu kapembaladusa nin na patidtu ka sekanin sia kanu kaadapan nu lumpukan nu 'bpamaginugut ka enggu kangagilekan su ped sa kanggalebek'ilan sa kabaladusan. ²¹Na sia kanu adapan nu Kadenan enggu kanu Isa al-Masih taman den kanu manga pinamili nin a malaikat na ipebpaliugat ku sa leka i inggulalan nengka su langun nu entu a papata sa di ka makapambidaya enggu dala kalamigan nengka. ²²Da ka pedtagad-tagad sa kapamily nengka sa kaunutanⁿ nu lumpukan nu 'bpamaginugut ka nia nin kaliuwan na makalalagit ka amaika embaladusa silan. Palalayun ka su kaikelas'u ginawa nengka. ²³Di ka penggula i nia nengka bu 'bpaginemen na ig ka inem ka bun sa apia paidu bu a alak a ig'a ubas asal'a makagamut kanu tian nengka a tatap'engka pedsakiten. ²⁴Na su kabantang'in na aden ped a taw

^l 5:18 Di ka pedsukuba su ngali nu sapi Na nia maena nu nia na aden umun nu sapi kanu penggunun nin. Ebpun i nia sia kanu Diutirunumi 25 ayat 4 sia kanu Kitab Taurat.

^m 5:18 Su gumagalebek na wagib a sukayan Su nia a kadtalun na ebpun kanu Mapia a Tutuma a Inisulat'i Luk 10 ayat 7 sia kanu Kitab Injil.

ⁿ 5:22 kapamily nengka sa kaunutan Sia sa basa a Grik na nia nin maena na *kadapenet*. Maya ba i ukita kabpangenggay kanu manga taw sa kawagib'ilan a mabaluy a 'gkangaunutan.

1 Timuti 5, 6

a mapayag den a benal i kapembaladusa nin unan pan nu kakukum lun. Ugaid'a su ped menem na sia pan sa kaulianan i kapegkapayag'u kapembaladusa nilan. ²⁵Na maitu bun ba su kapenggalebek sa kopianan, aden mapayag den a benal enggu su di menem 'gkapayag na makapayag bun sa kaulianan.

Su Papata kanu manga Ulipen a 'Bpaginugut kanu Isa al-Masih

6 ¹Na su langun nu ulipen a 'bpaginugut kanu Isa al-Masih na dait a pagadatan nilan sa mapia su mapulu nilan ka amaika enggulan nilan su entu na dala makadtalu sa sakutu kanu Kadenan enggu kanu ibpamandu tanu. ²Na amaika su mapulu nilan ka 'bpaginugut bun na di dait a di nilan pagadatan sabap sa sia sa kanilan na pagidsan nilan bun a 'bpaginugut ka nia pan mula na makin nilan 'bpia-pianan i galebek'ilan lun kagina nia nilan bun 'gkadtambangan sa kapenggalebek'ilan na su pagidsan nilan bun a 'bpaginugut a ipegkalimu bun nu Kadenan.

Su Mauli a Papata

Na ipamandu nengka kanilan su entu enggu isekat'engka i kanggulalan nilan lun. ³Apia entain a taw i 'bpamandu sa ped a panduan a di pakaayun kanu tidtu a panduan nu Mapulu tanu a su Isa al-Masih enggu kanu panduan a nia nin unga na su kapagula-ula a kasuatan nu Kadenan ⁴na su entu ba a taw na migkapulu den i muletad'in enggu dala sabut'in. Nia nin bu 'gkalilinian na kapendalawana pantag sa kangadtalu a nia nin bu 'gkaunga na kasekel sa mawag, kapagukag, kapanila-tila, kapangantap ⁵enggu kadsakita sa ginawa. Migkalat den i itungan nin ka nakasibay den kanu bantang. Nia nin lun kataw ka su kapagula-ula a kasuatan nu Kadenan na mausal'in sa kapamantiali nin.

⁶Su kabantang'in na masela man i kapantag'in kanu taw su kapagula-ula a kasuatan nu Kadenan enggu 'gkasukul kanu 'gkambebetad'in ⁷kagina kanu kinagemaw tanu man sia sa dunia na dala nadtanggit tanu, na maitu bun ba, dala bun madtanggit tanu sia kanu kapatay tanu. ⁸Tembu nia dait na masukul tanu den amaika aden makan tanu enggu mambalegkas tanu. ⁹Ugaid'a su taw a miug a benal

1 Timuti 6

sa kagkawasa na malemu masasat taman sa kadulatan nu madakel a kiug'u ginawa nin a kababalan a makabinasa lun enggu makapaidtug lun sa naraka. ¹⁰Kagina su subela a kakiug sa kuleta na 'gkabpunan nu langun na kadaluakan. Na sabap kanu kakiug'ilan sa kuleta na 'gkataligkudan nilan su salig'ilan enggu pakaumbal silan sa madakel a sabapan na kalidu nu ginawa nilan.

¹¹Ugaid'a seka Timuti, na ulipen ka nu Kadenan tembu tangkai ka su langun nu entu ba, nia ka paginapas na kanggula nengka sa ngin i matidtu, kapagula-ula sa kasuatan nu Kadenan, kasalig, kakalimu, kasabal enggu kananaw na kambitala. ¹²Su kapedsalig'engka na papanalus ka sa mapia a mana bun su taw a 'bpagamung sa kapedsigi a 'bpaginapasesen nin i kapanaban nin. Paginapas ka i kakua nengka kanu uyag-uyag a da taman nin ka entu ba i inenggatan nu Kadenan sa leka enggu inipangimbenal'engka su entu sa mapia sia kanu kaadapan nu madakel a saksi. ¹³Na sia kanu adapan nu Kadenan a 'bpangenggay sa uyag-uyag kanu langun-langun enggu kanu kaadapan nu Isa al-Masih a nangimbenal lu kani Pilatu na pedsugun ku seka ¹⁴sa papanalus ka sa mapia su kabpaginugut'engka kanu inisugu sa leka sa di ka kapanila-tilan enggu di ka kasenditan sa mawag taman kanu kambalingan nu Mapulu tanu a su Isa al-Masih ¹⁵sia kanu inadil lun a timpu. Na ipayag sekanin nu Kadenan a sangat a pebpugin enggu kaisa-isa nin bu a Barakat sa Langun, su Datu nu langun nu datu, Mapulu nu langun nu mapulu ¹⁶enggu kaisa-isa nin bu a dala papatayan nin. Na apia sakataw na dala pan nakailay lun enggu di a benal mailay ka lu sekanin kanu sigay a di kasupegan. Su langun nu puging na sa lekanin bu enggu su kapegkagaga taman sa taman. Amin.

¹⁷Na edtalu ka kanu manga taw a kawasa sia sa dunia i di silan edsandag atawa ka semalig kanu kakawasan nilan a 'gkadadag bun ugaid'a lu silan semalig kanu Kadenan ka sekanin i 'bpangenggay sa lekitanu sa kanu langun-langun a pakagkagalaw sa lekitanu. ¹⁸Pamandu ka silan sa kanggalebek sa kapianan. Dait a sia silan kawasa sa kanggalebek sa kapianan a mana su kapangenggay nilan sa maluweg sa atay kanu manga pakanasisita enggu dait a lalayun silan adil sa katabang kanu manga taw. ¹⁹Na kanu kanggalebek'ilan sa maitu ba na pakalimud silan sa di 'gkadadag a kakawasan lu sa sulega taman sa matalima nilan su tidtu-tidtu a uyag-uyag.

A decorative border with floral motifs at the corners and midpoints of the top and bottom edges, enclosing the text.

1 Timuti 6

²⁰Timuti, tiakapi ka sa mapia su inisalig sa leka. Tangkai ka su manga kababalan enggu su manga bitiala a dala katagan nin a sungkang kanu Kadenan a maya ta kun sa ilemu. ²¹Kagina aden den san manga taw a pedtalu sa aden kanilan su entu a ilemu ugaid'a nakasibay silan kanu tidtu a salig.

San sa lekanu su da idsan nin a limu nu Kadenan.

Wassalam